ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 4
[Total No. of Printed Pages : 4

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **262-M (NS)**

Code No. : 262-M (NS)

ಡಿ.ಇಡಿ. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ

D.Ed. SECOND YEAR

ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು — ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ (ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯ)

FACILITATING LEARNING — SOCIAL SCIENCE (OPTIONAL)

(ಮರಾಠಿ ಭಾಷಾಂತರ)

(Marathi Version)

(ಹೊಸ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)

(New Syllabus)

ದಿನಾಂಕ : 22. 05. 2019]
Date : 22. 05. 2019]

ಸಮಯ : ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2.00 ರಿಂದ 5.00 ರವರೆಗೆ]
Time : 2.00 P.M. to 5.00 P.M.]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 60
[Max. Marks : 60

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ
Register Number of the Candidate

भाग - I

खालील प्रत्येक प्रश्नांना **चार** पर्याय दिले आहेत. योग्य पर्यायाचे उत्तर निवडा आणि उत्तर पुस्तिकेमध्ये लिहा. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत. 10 × 1 = 10

1. समाज विज्ञानाचा आत्मा हा आहे.
   (A) संस्कृती आणि परंपरा
   (B) साहित्य
   (C) राजकोय इतिहास आणि वर्तणूक
   (D) आर्थिक इतिहास.

2. कोणत्या विषयाच्या उदाहरणांचे परोक्षण केल्यास दैनंदिन जीवनावर नैसर्गिक घटकांची परस्पर क्रिया आणि मानवी जोवनावर त्याचा प्रभाव सतत दर्शवितो ?
   (A) राज्यशास्त्र
   (B) भूगोल
   (C) नागरिक शास्त्र
   (D) इतिहास.

3. आकलनाची एक उपश्रणी ही आहे.

(A) आळखणे (B) दृष्टान्त

(C) लागू करणे (D) संघटित करणे.

4. जर ज्ञानाची रचना करावयाची झाल्यास समाज विज्ञान पाठ नियोजन आम्ही असे तयार केले पाहिजे.

(A) माहितीचे हस्तांतर करणारा

(B) जास्त माहिती दिली जाणारा

(C) विद्यार्थाना विचार करण्यास प्रवृत्त करणारा आणि तोव्रतेने परावर्तित करणारा

(D) परोक्षेला पाठांतरासाठी असणारा.

5. वास्तविक जगाचा सरलीकृत हा आहे.

(A) नक्कल (B) चित्रवर्णन

(C) मानसिक नकाशा (D) मुक्त चर्चा.

6. समाज विज्ञान अध्यापनात वापरणारे पुरक वाचक सामग्री ही आहे.

(A) पाठ्यपुस्तक (B) कार्यपुस्तक

(C) वर्तमानपत्र (D) शिक्षकाची हस्तपुस्तिका.

7. औद्योगीक क्षेत्र ओळखण्यासाठी वापरण्यात येणारा नकाशा हा आहे.

(A) समतल नकाशा (B) भौगोलिक नकाशा

(C) ऐतिहासिक नकाशा (D) पृथ्वीचा गोळ.

8. माहिती आणि दळणवळण तंत्रज्ञानासाठी खालील पैकी आम्ही कोणते वापरतो ?

(A) सगणक, दूरध्वनि, इंटरनेट, दूरदर्शन

(B) दूरध्वनि, मुलांचे साहित्य, हस्तपुस्तक कृती

(C) दूरदर्शन, तक्ते, नमुणे

(D) रेडिओ, टेपरेकॉर्डर, समुदाय साधनसंपत्ती.

9. ''म्हैसूरचे वडेयर ब्रिटिशाना शरण गेले'' ही युक्ती योग्य होती कि अयोग्य ? या प्रश्नाचा उद्देश हा आहे.

(A) आकलन (B) स्मरण

(C) लागू करणे (D) मौल्यमापन करणे.

10. विद्यार्थ्याच्या सहज क्रिया नसलेल्या पद्धतीत पुनरावृती, कालमर्यादा आणि स्वरूप याचे सांगणारे परिणामकारक तंत्र हे आहे.

(A) कृती संपुट (Portfolio) (B) मुलाखत

(C) दर्जा मापन श्रेणी (D) वर्तणूकोचे निरोक्षण.

भाग - II

खालील पैकी कोणत्याही **पाच** प्रश्नांची उत्तरे लिहा. प्रत्येक प्रश्नांचे उत्तर हे **अर्ध्या** पानापेक्षा जास्त असू नये. 5 × 2 = 10

11. तुम्हाला समजलेली समाज विज्ञानची एक व्याख्या द्या.

12. शाळेत आम्ही नागरिक शास्त्र का शिकविले पाहिजे ?

13. समावेशक वर्गखोली स्थितीसाठो तुम्ही पाठाचे नियोजन कसे कराल ?

14. तुमच्या संस्थेमध्ये तुम्ही 'बाल कामगार' बद्दल मत व्यक्त करण्यासाठी कोणत्या प्रकारच्या चर्चासत्राची व्यवस्था कराल ?

15. संयुक्त राष्ट्र संघटनेवर (UNO) ICT चा वापर करुण परिणामकारक पाठ कसा सादर कराल ?

16. समाज विज्ञान अध्यापनात स्थानिक मानवी साधनसंपत्तीचा वापर कसा कराल याचे नियोजन करा.

17. "पालकांच्या सहाय्याने परिणाम कारक परिहार बोधन होऊ शकते." सिद्ध करा.

18. "निरंतर आणि व्यापक मूल्यमापनाची शाळेत गरज आहे." समर्थन करा.

भाग - III

खालील प्रत्येक प्रश्नाला पर्यायी प्रश्न आहे. त्यापैकी (a) किंवा (b) चे उत्तर लिहा. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर **एका** पानापेक्षा जास्त असू नये : 8 × 5 = 40

19. (a) समाज विज्ञान अध्ययनाच्या पायऱ्या कोणत्या ?

किंवा

(b) शालेय शिक्षणात समाज विज्ञानाचे महत्व सांगा.

20. (a) निकट सेवा काळात (internship) तुम्ही निरोक्षण केलेल्या इतिहास पाठावर अभिप्राय द्या.

किंवा

(b) समाज विज्ञानाचे परिणामकारक ध्येय साध्य करण्यासाठी शिक्षकाने काय केले पाहिजे ?

21. (a) समाज विज्ञानाच्या परिणाम कारक अध्यापनासाठी नृत्य आणि नाटक याचा वापर कसा कराल याचे उदाहरणासहित वर्णन करा.

किंवा

(b) बाल विवाहाचे उच्चाटन करण्यासाठीचे एक व्यंग चित्र काढा.

22. (a) गुंतागुंतीच्या टप्प्यात समाज विज्ञानातील तुमच्या आवडोच्या पाठावर परिणामकारक आणि आनंददायी अध्ययन करण्यासाठी कोणत्या नवीन तंत्रांचा तुम्ही वापर कराल ?

किंवा

(b) 'राज्य सरकार' पाठ शिकविण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या कल्पक कृतींचा नमुना लिहा.

23. (a) तुमच्या वर्गखोलोतील नियतकालिक वापराचे वर्णन करा.

किंवा

(b) तुमच्या समाज विज्ञान संशोधन खोलोत कोणती मूलभूत उपकरणे समाविष्ट केली आहेत ? का ?

24. (a) समाज विज्ञान अध्ययनात इंटरनेटची पाच महत्व सांगा.

किंवा

(b) समाज विज्ञान अध्यापनात दूरदर्शनच्या वापराची तुम्हाला कशी मदत होते ?

25. (a) मौल्यांकनाच्या चार नमुन्यांचे वर्णन करा.

किंवा

(b) उच्च प्राथमिक शाळेच्या समाज विज्ञानातील रूपनात्मक मौल्यमापनाच्या साधनांची यादी करा. त्यापैकी एकाचे वर्णन करा.

26. (a) समाज विज्ञान शिकविते वेळी उच्च प्राथमिक मलांसाठी कोणती तत्वे समाविष्ट करण्यात आली आहेत ?

किंवा

(b) प्रतिकूल परिस्थितीतील मुलांसाठी पर्याची मौल्यांकन साधने सुचवा.